بسم الله الرحمن الرحيم

އެމްޕްލޮއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލް
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ

މައްސަލަ ނިމުނުގޮތުގެ ޚުލާސާ ރިޕޯޓު

މައްސަލަ ނަންބަރު: 139/VTR/2022

މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން

މައްސަލަ ހުށަހެޅި ތާރީޚު: 11 މޭ 2022

މައްސަލަ ނިމުނު ތާރީޚު: 06 ނޮވެންބަރު 2022

މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް: އާމިނަތު ނަފީސާ (ބަހާރުގެ / ނ. މިލަދޫ)
(ދިވެހި ރައްޔިތެއްގެ އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A269415)

މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތް: ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން

މައްސަލައިގެ ޚުލާސާ:

މި މައްސަލައަކީ، އާމިނަތު ނަފީސާ (ބަހާރުގެ / ނ. މިލަދޫ) (ދިވެހި ރައްޔިތެއްގެ އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A269415) ނ. މިލަދޫ ސިއްޙީ މަރުކަޒުގެ ކޭޝިއަރުގެ މަޤާމުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރަމުން ދަނިކޮށް، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނާއި، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 އަދި ޝަރުޢީ ކޯޓުތަކުން ނިންމާފައިވާ މައްސަލަތަކުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް 09 ސެޕްޓެންބަރު 2021 ގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާތީ، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ނޯޓު ނަންބަރު 188-ER-NOTE/2021/182 ސިޓީއިންނާއި މިލަދޫ ސިއްޙީ

މަރުކަޒުގެ ނަންބަރު C16-SM/LT/2021/68-A ސިޓީއިން އަންގާފައިވާ އެންގުމަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/HC-A/01 ފައިސަލާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުޞޫލާއި، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު އަދި ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ ހިލާފަށް އަންގާފައިވާ އެންގުމެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، އާމިނަތު ނަފީސާ އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާ އަނބުރާ އިޢާދަކޮށްދިނުމަށާއި، އާމިނަތު ނަފީސާ އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ އިޢާދަކޮށްދޭ ދުވަހާ ހަމައަށް ލިބެންޖެހޭ އުޖޫރައާއި މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދިނުމަށާއި، ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާ މުއްދަތުގައި ލިބެންޖެހޭ ވަޒީފާގެ ކުރިއެރުން ހޯދުމަށާއި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުން އާމިނަތު ނަފީސާއަށް ނަފްސާނީ ގޮތުންނާއި މާލީ ގޮތުން ލިބުނު އުނދަގޫ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ނަގައިދިނުމަށާއި، މިނިސްޓްރީ އޮފް އިކޮނޮމިކް ޑިވެލޮޕްމަންޓުގެ ފަރާތުން 08 ނޮވެންބަރު 2021 ގައި ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓްގައި ޝާއިޢުކޮށްފައިވާ "އެންމެ ކުޑަމިނުން ދޭންޖެހޭ އުޖޫރަ ކަނޑައަޅާ މިންވަރު" ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ބަދަލުތަކާ އެއްގޮތަށް މުސާރަ އާމިނަތު ނަފީސާ ވަޒީފާގައި ހުރިނަމަ ލިބެންހުރި މުސާރަ ބަލައި، އެ ބަދަލުތަކާއެކު ލިބިދިނުމަށް އެދި އާމިނަތު ނަފީސާގެ ފަރާތުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނާ ދެކޮޅަށް 11 މޭ 2022 ގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅުމުން ބަލާފައިވާ މައްސަލައެކެވެ.

ފުލްބެންޗުގެ ހުކުމް

މި ޓްރައިބިއުނަލްގެ ހުކުމް

މައްސަލައިގައި ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން

1. މި މައްސަލައަކީ މައްސަލަ ހުށަހެޅި އާމިނަތު ނަފީސާ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނާއި، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 އަދި ޝަރުޢީ ކޯޓުތަކުން ނިންމާފައިވާ މައްސަލަތަކުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުޞޫލާ ހިލާފަށްކަމަށް ބުނެ، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ނޯޓު ނަންބަރު 188-ER-NOTE/2021/182 ސިޓީއިންނާއި މިލަންދޫ ސިއްޙީ މަރުކަޒުގެ ނަންބަރު C16-SM/LT/2021/68-A ސިޓީ (ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ނޯޓިސް) އިން އަންގާފައިވާ އެންގުމަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/HC-A/01 ފައިސަލާގައި

ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުޞޫލާއި، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު އަދި ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ ޖަދުވަލް އަންގާފައިވާ އުސޫލުންބޭރުން ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، އާމިނަތު ނަޒްރާ އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާ އަސްލަށް އިޢާދަކޮށްދިނުމަށާއި، އާމިނަތު ނަޒްރާ އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާއަށް އަސްލަށް އިޢާދަކޮށްދޭ ދުވަހާ ހަމައަށް ލިބެންޖެހޭ އުޖޫރައާއި މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދިނުމަށާއި، ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާ މުއްދަތުގައި ލިބެންޖެހޭ ވަޒީފާގެ ކުރިއެރުން ހާސިލުކުރުމާއި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުން އާމިނަތު ނަޒްރާއަށް ނަފްސާނީ ގެއްލުންތައް ލިބި ގޮތުން ލިބުނު އެންމެފަހު ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ނަގައިދިނުމަށާއި، މިނިސްޓްރީ އޮފް އިކޮނޮމިކް ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ ފަރާތުން 08 ނޮވެންބަރު 2021 ގައި ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކޮށްފައިވާ "އެންމެ ކުޑަ މިންވަރުން ދޫކުރެވޭ އުޖޫރަ ކަނޑައަޅާ މިންވަރު" ގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުޞޫލާ އެއްގޮތަށް މުސާރަ އާމިނަތު ނަޒްރާ ވަޒީފާގައި ހުރިނަމަ ލިބެންވާނެކަމަށް ބަލައި، އެ ބަދަލުތަކެއް ލިބިދިނުމަށް އެދި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނާ ދެކޮޅަށް 09 ނޮވެންބަރު 2021 ގައި އާމިނަތު ނަޒްރާ ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 255/VTR/2021 މައްސަލައާ އެއް ވާޤިޢާތަކެއްގެ މައްޗަށް ޖުމްލަކޮށްފައިވާ ގައި އެއް ފަރާތްވުމާއި ހެކިތަކާއި ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައަށްކަން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަހުން އެހެން ހަރަކާތްތަކެއް ފާހަގަކުރެވުނުކަމާއި، 09 ނޮވެންބަރު 2021 ގައި އާމިނަތު ނަޒްރާ ހުށަހަޅުއްވި މައްސަލަ، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2022/R-14 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ގަވާއިދު 2022) ގެ 54 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަދި ރިޢާޔަތްކޮށް، މަރުޙަލާ އުޞޫލުތަކާ ދަށުން 2 (ދޭއް) އަޑުއެހުމުން އާމިނަތު ނަޒްރާގެ ވަކީލުން ޙާޟިރުވެވަޑައިނުގަތުމުން 19 އޭޕްރީލް 2022 ގައި މި މައްސަލަ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ބާޠިލުކުރުމުން، އިސްތިސްނާކޮށްދިނުމުން ގަވާއިދުގެ 54 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން 11 މޭ 2022 ގައި އާމިނަތު ނަޒްރާ އަލުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅުމުން ބަލާފައިވާ މައްސަލައެކެވެ. އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 255/VTR/2021 މައްސަލައިގައި ދެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކާއި، މައްސަލަ ބެލި މަޖިލީހުގައި ދެފަރާތުން ދެއްކި ވާހަކަތައް މި މައްސަލަ ބެލުމުގައި ރިޢާޔަތްކުރެވިފައިވާނެއެވެ. އަދި މި މައްސަލަ ކުރިއަށް ގެންދެވުނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 255/VTR/2021 މައްސަލަ ގެނެސްފައިވާ ހިސާބުން ފެށިގެންނެވެ.

2. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެވަކީލާ އާމިނަތު ނަޒްލާ (ބަހާރުގެ / ސ. ހިތަދޫ) (ދިވެހި ރައްޔިތެއްގެ އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A269415) (މީގެ ފަހުން "މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް" ގެ ގޮތުގައި މުޚާޠަބުކުރެވޭ ފަރާތް) އެމްޕްލޮއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅި 'މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމު' ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމަށް ނަޒަރުކުރުމުން، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވުނުއިރު އަދާކުރަމުން ގޮސްފައިވަނީ ސ. ހިތަދޫ ސިޓީ ކައުންސިލުގެ ކޭޝިއަރުގެ މަޤާމުގައި ކަމަށާއި، މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ވަޒީފާއަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް އައްޔަންކުރެވިފައިވަނީ 24 ސެޕްޓެމްބަރު 2019 ގައި ކަމަށާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް އަދާކުރަމުންދިޔަ މަޤާމުގެ އަސާސީ މުސާރައިގެ ގޮތުގައި މަހަކު -/4,465ރ. (ހަތަރުހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސްފަސް ރުފިޔާ) ލިބެމުންދިޔަކަމަށާއި، އަދާކުރި މަޤާމުގެ އިނާޔަތްތަކުގެ ގޮތުގައި ޖުމްލަ -/2,200ރ. (ދެހާސް ދުއިސައްތަ ރުފިޔާ) ލިބެމުންދިޔަކަމަށާއި، އިސްތިޢުފާއެއްނުދެނިކޮށް ވަޒީފާއިން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް 09 ސެޕްޓެމްބަރު 2019 ގައި ވަކިކޮށްފައިވާކަމަށާއި، އެގޮތުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ފޮނުވާފައިވާ އެކްޝަންގެ ނަންބަރު 188-ER-NOTE/2021/82 (09 ސެޕްޓެމްބަރު 2021) ސިޓީގައި ހަވާލާދީފައިވަނީ، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 103 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ 6 ވަނަ ނަންބަރަށާއި، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 4 ވަނަ ނަންބަރަށްކަމަށާއި، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 4 ވަނަ ނަންބަރުގައި، އެ މުވައްޒަފަކަށް ވަޒީފާ ދީފައިވަނީ ވަޒީފާ ދިނުމުގައި އެ ޤާނޫނާއި ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދުގައި މުވައްޒަފުން އައްޔަންކުރުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާގޮތާ ޚިލާފަށްކަމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ކަނޑައަޅައިފިނަމަ ސާބިތުވެއްޖެނަމަ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިދާނެ ހާލަތްތަކުގައިކަން ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމަށާއި، އިސްތިޢުފާދިނުމުގެ މާއްދާގެ ދަށުން މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭ އުސޫލުތަކެއް މިގޮތަކަށް އެމްޕްލޮއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ނިންމާފައިވާ މައްސަލަތަކުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާކަމަށާއި، އެގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/HC-A/01 ފާސްކުރި ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ހުކުމާ ރިޢާޔަތުގެ ފާހަގަކުރެވުން ނުކުތާތަކުގެ (ނ) ގައި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ވަޒީފާގައި އައްޔަންކުރުމުގައި މުވައްޒަފަކު

އެނގޭ ވަޒާރާތުން ދުރުވެރިކުރުމަށް ސަސްޕެންޑްކޮށްފައި، އަދި އެއާ ހިލާފަށް ވަޒީފާދިނުން ވަޒީފާގެ ސަސްޕެންޑްކުރި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރަންޖެހިއްޖެ ހާލަތެއްގައި، އެ މުވައްޒަފަކު ވަކިކުރަން ޤާނޫނުއަސާސީން ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ ވަޒީފާ އަދާކުރުމުގެ ހައްޤު ހިމާޔަތްކޮށްދިނުން އޮތް އެންމެ ފުޅާދާއިރާއެއްގައި ހިމާޔަތްކޮށްދިނުމަށް ބުނެފައި ޤާނޫނުއަސާސީން ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ އެ ހައްޤު ހިމާޔަތްކޮށްދިނުމަށްޓަކައި ކޯޓުތަކުން ކުރަންޖެހޭ ކަމެއްކަމުން ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމަށާއި،

އެ އުސޫލު މި މައްސަލައަށް ތަތުބީޤުކުރާއިރު، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ނުކުތުމުގެ މަރުޙަލާ ކުރިއަށް ގެންދިއައިރު އަމަލުކުރި އިޖުރާއަތަކީ އިދާރީ ގޮތުން ދިމާވެފައިވާ މައްސަލަތަކެއް ކަމުގައިވާއިރު، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާ އަދާނުކުރާތާ 1 (އެކެއް) އަހަރަށްވުރެ ގިނަ ދުވަސްވެފައިވާކަމާއި އެ ސަސްޕެންޝަނުގެ މުއްދަތަށް ބިނާކޮށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަކީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ޤާނޫނުއަސާސީން ދީފައިވާ ވަޒީފާ އަދާކުރުމުގެ ހައްޤަށް ހުރަސްއެޅޭ ކަމެއްކަން ފާހަގަކުރަމުންދާއިރު، މި ބާވަތުގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/HC-A/01 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުސޫލާ އެއްގޮތަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ވަޒީފާ އަދާކުރުމުގެ ހައްޤު އޭގެ އެންމެ ފުޅާ މިންގައި ހިމާޔަތްކޮށްދިނުމަކީ މައްސަލަ ބަލާ ފަރާތުގެ ވާޖިބެއްކަމުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ބޭނުންކުރައްވާފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

3. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން އެދޭ ގޮތަކަށް ބަލައިލާއިރު، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ނޯޓު ނަންބަރު -188 ER-NOTE/2021/182 ސަސްޕެންޝަނާއި މިނިޓް ސިޓީއާއި މަރުކަޒީގެ C16-SM/LT/2021/68-A ނަންބަރު ސިޓީ (ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ނޯޓިސް) އިން އަންގާފައިވާ އުސޫލަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/HC-A/01 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުސޫލާ، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު އަދި ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 އާ ޚިލާފަށް އަންގާފައިވާ އުސޫލުތަކަށްވާތީ ކަނޑައަޅައިދެއްވުމަށާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް އަދާކުރައްވަމުންދިޔަ ވަޒީފާ އަނބުރާ އިޢާދަކޮށްދިނުމަށާއި، އެގޮތަށް ވަޒީފާއިން އަނބުރާ އިޢާދަކޮށްދޭ ދުވަހާ ހަމައަށް ލިބެންޖެހޭ އެންމެހައި މުސާރައާއި އިނާޔަތްތަކާއި ނަގައިދިނުމަށާއި، ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާ މުއްދަތުގައި ލިބެންޖެހޭ ވަޒީފާގެ ހައްޤުތައް ހޯދައިދިނުމަށާއި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ނަފްސާނީ ގެއްލުންތަކާއި މާލީ ގެއްލުން ލިބުން އެންމެ ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ނަގައިދިނުމަށާއި، މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް

ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ ފަރާތުން 08 ނޮވެންބަރު 2021 ގައި ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓްގައި ޝާއިޢުކޮށްފައިވާ "އެންމެ ކުޑަމިނުން ދޭންޖެހޭ އުޖޫރަ ކަނޑައަޅާ މިންވަރު" ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތަކުގައި ބަޔާންކުރާ އެންމެ މިންވަރަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާގައި ހުރިނަމަ ލިބޭނެކަމަށް ބަލައި، އެ ޢަދަދުތައް ލިބިދިނުމަށްކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

4. މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ޝަކުވާއަށް ރައްދު ދިނުމުގެ ގޮތުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅި 'މައްސަލައިގެ ޖަވާބު ހުށަހަޅާ ފޯމު' ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމަށް ނަޒަރުކުރުމުން އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

4.1 މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަކީ ށ. މިލަންދޫ ސްކޫލް މަރުކަޒުގެ ކޭޝިއަރ މަޤާމަށް މުވައްޒަފު ހޯދުމަށް ކޮށްފައިވާ އެ އިދާރާގެ ނަންބަރު (IUL)C16-SM/2019/02 (15 ޖުލައި 2019) އިޢުލާނާ ގުޅިގެން، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު (1)CSC/2019/02216 (24 ސެޕްޓެންބަރު 2020) 'ވަޒީފާ ދެއްވި ސިޓީ' އިން އެ މަޤާމަށް އައްޔަންކުރެވުނު ފަރާތަކަށްކަމާއި،

4.2 ށ. މިލަންދޫ ސްކޫލް މަރުކަޒުން މިސްކިތު މަސައްކަތު މަޤާމަށް މުވައްޒަފު ހޯދުމަށް ކޮށްފައިވާ އެ އިދާރާގެ ނަންބަރު (IUL)C16-SM/2019/02 (15 ޖުލައި 2019) އިޢުލާނާ ގުޅިގެން އެ މަޤާމަށް އައްޔަންކޮށްފައިވާ ފަރާތަށް މާކްސް ދީފައިވާ ގޮތާމެދު އެ މަޤާމަށް ކުރިމަތިލާފައިވާ ފަރާތްތަކުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ޝަކުވާ ހުށަހެޅިކަމާއި، އެ ޝަކުވާއާ ގުޅިގެން އިސްތިއުނާފުކޮށް އިޢުލާނުގައިވާ މަޤާމަށް ކުރިމަތިލާފައިވާ ފަރާތްތަކުން ހުށަހަޅާފައިވާ އެޕްލިކޭޝަންތަކާއި، އެ ފޯމުތަކާއެކު ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުންތަކާއި، އެ އިދާރާއިން އެ ފަރާތްތަކާ އިންޓަވިއުކޮށް އެސެސްމަންޓްކޮށްފައިވާ A1 ޝީޓްތަކާއި، A2 ޝީޓް ހުށަހެޅުމާއި، މާކްސް ދިނުމަށް ސިވިލް ސަރވިސްގެ ވަޒީފާތަކަށް މީހުން ހޮވުމާއި އައްޔަންކުރުމުގެ މިންގަނޑުތަކާއި އުސޫލު 2018 އާ އެއްގޮތަށް ބަލައިފައިވާކަމާއި،

4.3 އޭގެފަހުން، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ބަލާ ބެލުމުން، ށ. މިލަންދޫ ސްކޫލް މަރުކަޒުގެ ކޭޝިއަރުގެ މަޤާމަށް މުވައްޒަފު ހަމަޖެއްސުމަށް ފޮނުވާފައިވާ ނަންބަރު R-APP/2019/04453 ރިކުއެސްޓުގައިވާ މަޤާމަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ހަމަޖެއްސުމަށް އެޕްރޫވަލް ސަބްސްޓިޓިއުޓް މާކްސްތަކަށް ބަލާފައި ދިނުމުން

ކުރިމަތިލާފައިވާ ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން އެންމެ މަތިން ޕޮއިންޓް ލިބިގެންވަނީ ފާހަގަކުރެވުނުކަމުގައި، އެޑްވާންސް ސަބްސިޑިއަރީ މާއްދާތަކަށް މާކްސް ނުދެވޭތީއާއި، އެ މާކްސް އުނިކުރުމުގެފަހުން އެއްގޮތަށް މާކްސް ދެއްވައި، އަދުން A2 ސަބްޖެކްޓް އިސްތިސްނާކުރުމުން ގްރޭޑް އުސޫލުން ވަޒީފާއަށް ހޯދާ ފަރާތް ބަދަލުވާނަމަ، މަޤާމަށް ހަމަޖެއްސުމުގެ ފަރާތް ވަކިކޮށް 28 އޮކްޓޫބަރު 2019 ގެ ކުރިން ވިއްޔާ [illegible] ހުށަހަޅުއްވަން ކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު 188-POD/23/2019/126 (23 އޮކްޓޫބަރު 2019) ސިޓީއިން މިނިސްޓްރީ އޮފް ހަޔަރ އަންގާފައިވާކަމުގައި، އެޑްވާންސް ސަބްސިޑިއަރީ މާއްދާތަކަށް މާކްސް އުނިކޮށްފައިވާކަމުގައި ނަމަވެސް އެ މައްސަލައާ ގުޅިގެން އިތުރު އެއްވެސް މައްސަލައެއް އޮޅުމެއް ބެލި ބެލުމުގައި A1 ސަބްޖެކްޓްތަކުގެ މައްސަލައެއް އޮތްކަން ފާހަގަކުރެވުނުކަމުގައި، އެގޮތުން ދެވަނަ ޕްރިންސިޕަލް A1 ސަބްޖެކްޓްގެ ޖުމްލަ މާކްސަކީ 96 ކަމާއި، ދެވަނަ ޕްރިންސިޕަލް ފުރާފައިވާ ނަންބަރު ސަބްޖެކްޓް ކޮބައިކަން ސްކޯރުކުރުމަށް އެފަރާތް ޕާސްކުރެވުނުކަމުގައި، އެވަރެޖުން ފުރި ނަންބަރު ސަބްޖެކްޓްތަކުން [illegible] A1 ސަބްޖެކްޓްގެ މާކްސް A2 ސަބްޖެކްޓަށް [illegible]، އާމިނަތު ނަޒްލާގެ އެޕްލިކޭޝަން ސަބްސިޑިއަރީ މާއްދާތަކަށް ދީފައިވާ ޕޮއިންޓް އުނިކުރިކަމުގައިވިޔަސް، ދެވަނަ ޕްރިންސިޕަލްގެ ނަންބަރު A1 ސަބްޖެކްޓްގެ މާކްސް A2 ސަބްޖެކްޓަށް އުނިކުރުން ހޯދާ ފަރާތް ބަދަލުވާކަން [illegible] މިނިސްޓްރީ އޮފް ހަޔަރ ފަރާތުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް އަންގާފައިވާކަމުގައި،

4.4 މި މައްސަލަ އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ބަލާފައިވާކަމުގައި، އިސްތިހާރުކުރުމުން މަޤާމަށް ކުރިމަތިލާފައިވާ ފަރާތްތަކަށް މާކްސް ދިނުމުގައި ހުރި މައްސަލަތައް އިސްލާހުކުރުމުން، އެ މަޤާމަށް ހޮވުނީ މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ބަދަލުގައި އެ މަޤާމަށް ކުރިމަތިލި އާއިޝަތު ނަޒީހާ ބަދަލުކޮށްފައިވާކަމުގައި، އަދި [illegible] [illegible] ވަޒީފާ ދެވުނު ފަރާތަށް ބަދަލު އަންނަނަމަ، އެކަން އިސްލާހުކުރުމަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2008 އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ޤާނޫނުގެ 25 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 03 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން އެ ކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު 123-C3/188/2019/55 (28 ނޮވެމްބަރު 2019) 'އިސްލާހުކުރުމަށް އަންގާ އަންގުން' އިން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް އަންގާފައިވާކަމުގައި،

4.5 މި މައްސަލައިގައި އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވާ އުސޫލީ މައްސަލައަކީ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށްވެސް ފާހަގަކުރެވިފައެއް، އެކަން އިސްލާހުކުރުމަށް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތުން އެންގުމުން، މައްސަލައިގައި ފުރަތަމަ ކޮމިޝަނަށް ފޮނުވާފައިވާ ލިޔުންތަކާއި، ފަހުން ފޮނުވާފައިވާ ލިޔުންތަކުން ތަފާތުކަމުގައިވާތީ، އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުންތައް ހޯދުމަށް އެދި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު 188-POD/123/2019/54 (01 ޑިސެންބަރު 2019) ސިޓީން އެ ކޮމިޝަނުގައި އެދުމުން، މި މައްސަލަ އިތުރަށް ކޮމިޝަނުން ބަލަން ބޭނުންވާކަމަށް އެ ކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު 123-C1/188/2019/57 (04 ޑިސެންބަރު 2019) ސިޓީއިން އަންގާފައިވާކަމާއި،

4.6 މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތުން 30 ސެޕްޓެންބަރު 2019 އާއި 19 ނޮވެންބަރު 2019 ގައި ކޮމިޝަނަށް ފޮނުވާފައިވާ A1 ސިޓީތަކާ ކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު 188-POD/123/2019/56 (04 ޑިސެންބަރު 2019) ސިޓީއާއި ނަންބަރު 188-POD/123/2019/57 (15 ޑިސެންބަރު 2019) ސިޓީއިން އެ ކޮމިޝަނަށް ފޮނުވާފައިވާކަމާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއަށް އައްޔަންކުރުމަށް ކޮމިޝަނަށް ފޮނުވާފައިވާ ސީ.އެސް ފޯމާ ރިކުއެސްޓުގައި އެޕޮއިންޓްމަންޓާއި ފޮނުވާފައިވާކަމާއި، 30 ސެޕްޓެންބަރު 2019 އާއި 19 ނޮވެންބަރު 2019 ވަނަ ދުވަހު ކޮމިޝަނަށް ފޮނުވާފައިވާ ފޮނުވުންތަކުގައި އިންޓަވިއު މާކްސްޝީޓުގައި ބަދަލު އައިސްފައިވާ ސަބަބު ސާފުކުރުމަށް މި ކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު 188-POD/23/2019/140 (01 ޑިސެންބަރު 2019) ސިޓީއިން މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތުން އެންގުމުން، ފުރަތަމަ 2 ދީފައިވާ މާކްސް ބަދަލުކޮށްފައިވަނީ، ފުރަތަމަ ފޮނުވި ޝީޓުގައި (91 މާކްސް) ކުށެއް ޖެހުމުގެ ސަބަބުންކަމަށާއި، އެ ޝީޓުގައި ކަރެކްޝަން ޖަހާ ބަދަލުކުރެވުނުއިރުގައި ފުރަތަމަ ހުރި ދީފައިވާ 96 މާކްސްކަމަށާއި، އެންމެ ފުރަތަމަ ފޮނުވުނު A2 ސިޓީގައި އަދި ފަހުން ފޮނުވި A2 ސިޓީގައިވެސް އާއިޝަތު ނަޒީހާގެ މާކްސް 76.67 ކަމާއި، ސިޓީގައި ފުރަތަމަ ނަންބަރު 1 ގެ A1 ސިޓީގެ މާކްސްގެ ޖުމްލައިގައި 70 ޖެހިފައިވަނީ ހޯދުނުކަމަށާއި، އެއީ ކަލްކިއުލޭޝަން ހެދުމުގައި ވެފައިވާ މައްސަލައެއްކަމަށާއި، ފުރަތަމަ ނަންބަރު 1 ގެ A1

ސިޓީގެ ވާކުރަޔީ އަދަދުވެސް 73 ކަމުގައި ބަޔާންކޮށް މިނިސްޓްރީގެ ނަންބަރު 23-ES/188/2020/104 (17 ޑިސެންބަރު 2020) ސިޓީއިން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް އަންގާފައިވާކަމާއި،

4.7 މި މަޤާމަށް މީހަކު ޢައްޔަނުކުރުމަށް ފޮނުވުނު ރިކުއެސްޓާއެކު ފޮނުވާފައިވާ ލިޔުންތަކުގައި މާކްސް ދީފައިވަނީ ގޮތާއި، އެޑްވާންސް ސަބްޖެކްޓަކީ މާއްދާއަކަށް މާކްސް ދީފައިވާކަމުގެ ޝަހާދާ ގުޅިގެން މައްސަލައިގެ އެންމެހައި ލިޔުންތައް ފޮނުވުމަށް ދަންނަވުމުން 30 ސެޕްޓެންބަރު 2019 ވަނަ ދުވަހު ފޮނުވާފައިވާ ލިޔުންތަކުގައި މާކްސް ދީފައިވާ ގޮތުގައި ފަރަގު ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވާކަމާއި، އާމިނަތު ނަޒުމާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުން ދަންނަވުމުން ޕްރޮވިޝަން އިތުރު A1 ފޯމު ފުރާފައިވާކަމާއި، ފޮނުވާފައިވަނީ އެދިގެން ރަސްމީ ނޫން ފޯމުކަމަށް ބަޔާންކޮށް ކޮމިޝަނުން ޗެކްލިސްޓާ ލިޔުން މައްސަލައިގެ ބަލައި ލިޔުންތައް އަދިވެސް ކޮމިޝަނަށް ފޮނުވުމަށް ދަންނަވުމުން 19 ނޮވެންބަރު 2019 ވަނަ ދުވަހު ފޮނުވާފައިވާ ލިޔުންތަކުގައިވެސް މާކްސް ދީފައިވާ ގޮތުގައި ފަރަގު ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވާކަމާއި،

4.8 އެންމެކުރިން A1 ސިޓީތަކުގެ ސައްބަރަކަން ކަނޑައަޅާފައިނުވާކަމާއި، އަދި މަޤާމަށް އާމިނަތު ނަޒުމާ ހަމަޖެއްސުމުގައި އެޑްވާންސް ސަބްޖެކްޓެއްގެ މާއްދާތަކަށް މާކްސް ދީ ކަމުގައިވީމާ، މިފަދަ ގޮތް ބަލާ ވަޒީފާ ހަމަޖެއްސުމުގައިވެސް ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނާއި، ގަވާއިދާ އޮޅުވާލާފައިވާކަމަށް ފެންނާތީ، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 103 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 6 އާއި ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 4 ވަނަ ނަންބަރަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ގަވާއިދުގެ 104 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ނޯޓިސް ދިނުމަކާނުލައި ނުވަތަ ނޯޓިސް މުއްދަތަށް ފައިސާ ދިނުމަކާނުލައި މިފަދައިން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރަން ކޮމިޝަނުން ނިންމައި އެ ނިންމުން ބާޠިލުކޮށްދޭކަމަށް ނިންމާފައިވާކަމާއި،

4.9 ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 103 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 6 ވަނަ ނަންބަރުގައި، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 04 ވަނަ މާއްދާއަށް ބަލައިލުމުން، އެމުވައްޒަފަކަށް ވަޒީފާ ދިނުމަށްފަހު ވަޒީފާ ދިނުމުގައި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނާއި ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދުގައި

މުވައްޒަފުން ޢައްޔަންކުރުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ ގޮތާ ހިލާފަށްކަމަށްވާނަމަ، އެ ފަރާތެއް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭ ބާވަތެއްކަން އެނގެން އޮންނަންކަމާއި،

4.10 އެހެންކަމުން، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ކޮމިޝަނުން ޢަމަލުކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2007 (ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު) އާއި ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 އާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިންކަމަށް މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުން ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

5. މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުން އެދިފައިވަނީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނާއި ގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިންކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ވަޒީފާ އަނބުރާ އިޢާދަކުރާނެ ޙަޤެއް ނެތްކަމަށާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން އެދިފައިވާފަދައިން މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދެވޭނެ ޙަޤެއް ނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށްކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

6. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް އަދާކުރަމުން އައި ވަޒީފާއަށް ދާއިމީ މުވައްޒަފަކު ނަގައިފިނަމަ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ވަޒީފާ އިޢާދަކުރުމަށް ނިންމާ ބާރުތަކުގައި އެ ނިންމުން ތަންފީޒުކުރުމަށް ހުރަސްއެޅުމަކީ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ވަޒީފާ އަދާކުރުމުގެ ބަދަލު ގެއްލިގެންނުދާނޭހެން، އެހެން ފަރާތަކަށް އެ ވަޒީފާ ދިނުމުގެ ސަބަބުން އެ ފަރާތުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާ ބަދަލުކޮށް، މި މައްސަލައިގެ ތެރެއިން ވަކި އިތުރު ދަޢުވާއެއް ކުރަން ބާރުނުލިބޭތީ، މި މައްސަލައިގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ބަލާ ކަމަށްވާތީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ނ. މިލަންދޫ ސިއްހީމަރުކަޒުގައި އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާއަށް އެހެން މީހަކު ނަގާފައިވާކަމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ބުނެފައިވީނަމަވެސް ވަޒީފާ އަނބުރާ ނަގައިދިނުމަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން އެދިފައިވާ އެދުމަށް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ގޮތުން ނަޒަރުކުރުމުގައި އަދި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ވަޒީފާ އަނބުރާ ނަގައިދިނުމަށް އެދިފައިވާ ސަބަބު ދިރާސާކޮށްދެވޭނެހެން، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން އެދިފައިވާ ފަދައިން ވަޒީފާ އަނބުރާ މި މައްސަލައިގެ ތެރެއިން ނަގައިދެވިދާނެއެވެ. މި ނިންމުމުގެ ތަފްޞީލު، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 200-VTR/VA/2022/25 'ވަޒީފާ އަނބުރާ އެދުން މައްސަލައިގައި ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމި ގޮތް' ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާނެއެވެ.

7. ނޯޓިސް ދިނުމަށްފަހު ނުވަތަ ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައިނަމަވެސް، މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްލުމަކީ، އެ ވަޒީފާއިން އޭނާ ވަކިކުރި އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތިކަމުގައި ވަޒީފާއަދާކުރި މީހާއަށް ގެއްލުންވާގޮތަށް، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ތާރީޚުން ފެށިގެން ތިންމަސް ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެކަމުގެ ޝަކުވާ، ވަޒީފާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅުމުގެ ޙައްޤު އެ މުވައްޒަފަކަށް ލިބިގެންވާކަން ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 28 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން އެނގެން އޮވެއެވެ. މިފަދައިން ހުށަހެޅޭ ޝަކުވާއެއްގައި، އެ މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް އޮވެގެންކަން ސާބިތުކޮށްދިނުމަކީ ވަޒީފާދޭ ފަރާތުގެ ޒިންމާއެއްގެ ގޮތުގައި ވަޒީފާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 27 ވަނަ މާއްދާގައި ކަށަވަރުކޮށްދެއެވެ. އެހެންކަމުން މި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް އޮވެގެންކަން ވަޒީފާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގައި ސާބިތުކުރުމުގެ ބާރު އޮތީ މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތަށެވެ.

8. މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްގެން ހުށަހަޅާ މައްސަލަތަކުގައި، މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އަދުލުވެރި ނިންމުމަކުންތޯ ނުވަތަ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް އޮވެގެންތޯ ބެލުމުގައި ދެ އުސޫލެއް ފުރިހަމަވާންޖެހޭކަމާއި، އެއީ މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން (substantive fairness) އަދި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން (procedural fairness) ޤާއިމުކުރެވިފައިވާކަން ބެލުންތަކުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/HC-A/24 އާއި 2011/HC-A/134 ފައިސަލާއިން އެނގެއެވެ. މިގޮތުން މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރެވިފައިވަނީ، މުވައްޒަފުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ވަޒީފާ ދޭ ފަރާތުން ރިޢާޔަތްކުރާ އަސާސް އާއި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ހުއްދަކުރާގޮތަށް އަދުލުވެރި ސަބަބަކަށްވުމުގެ އިތުރުން އެ ހިޔާރުކުރާ އަސާސެއްގެ ދަށުން ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ އެންމެހައި އުސޫލުތަކެއް ފުރިހަމަވެފައިވާކަމާއި، އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރެވިފައިވަނީ، މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް އަދުލުވެރި ނިންމުމަކަށް ވާސިލުވުމަށްޓަކައި ބަލަންޖެހޭ ބެލުންތައް ބެލުމުގައި ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ އިޖުރާއަތުތައް ފުރިހަމަވެފައިވާކަން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ އިސްތިއުނާފުކުރުން ޤަޟިއްޔާތަކުން އެކަށީގެން ނިންމަވާފައިވާ މިބާވަތުގެ އެހެން މައްސަލަތަކުން އެނގެން އޮވެއެވެ.

9. މި މައްސަލައަކީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާ ގުޅިގެން ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައަކަށްވުމުން، މި މައްސަލައިގައި އަދުލުވެރި ނިންމުމަކަށް ވާސިލުވުމަށްޓަކައި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ވަޒީފާބެހޭ ޤާނޫނާއި

އެއްގޮތްވާގޮތުގެ މަތިންތޯއާއި، އޭނާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ޤާއިމުކުރަންޖެހޭ މައުޟޫޢީ ޢަދުލުވެރިކަމާއި ޢިޖުރާއީ ޢަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިވޭތޯއާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން އެދިފައިވާ ފަދައިން އެ ފަރާތް އަދާކުރަމުން ގެންދިޔަ މަޤާމަށް އަނބުރާ ރުޖޫޢަކުރެވޭނެތޯއާއި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ތާރީޚުން ފެށިގެން ވަޒީފާ އަނބުރާ ރުޖޫޢަކުރާ ތާރީޚާހަމައަށް މުސާރައާއި އިނާޔަތް ނަގައިދެވޭނެތޯ ބަލަންޖެހެއެވެ.

10. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ނޯޓިސްގެ މުއްދަތަށްވާ ފައިސާ [illegible] [illegible]، މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ކުރިން އެފަރާތަށް ނޯޓިސް [illegible] [illegible] ނޯޓިސްގެ މުއްދަތަށް ފައިސާ [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 21 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުންކަމާއި، އެގޮތުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 21 ވަނަ މާއްދާގައި؛

> "މުވައްޒަފުގެ މަސައްކަތުގެ [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible] ވަޒީފާދޭ ފަރާތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާ އަދާކުރަމުންދާ މުވައްޒަފަކު [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން ނުވާނެއެވެ."

މި އިބާރާތުން [illegible]، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 21 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކުރުމުން މުވައްޒަފުގެ [illegible] މަސައްކަތުގެ [illegible] ނުވަތަ މަސައްކަތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 19 ވަނަ މާއްދާގެ [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

11. ވަޒީފާ ދޭ ފަރާތުން މުވައްޒަފުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ޤާއިމުކުރަންޖެހޭ މައުޟޫޢީ ޢަދުލުވެރިކަން (substantive fairness) ޤާއިމުކުރެވިފައިވާކަމުގައި ބެލެވޭނީ؛

1. ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން މުވައްޒަފުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ހުށަހަޅާ އަސާސަކީ އެއީ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ހުއްދަކޮށްފައިވާ ޤާނޫނީ ސަބަބުތަކުގެ ތެރެއިން؛

2. އެ ޚިޔާރުކުރާ އަސާސެއްގެ ދަށުން ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ އެންމެހައި އުސޫލުތަކެއް ފުރިހަމަކޮށްފައިވާކަމާއި؛ އަދި

3. އެ ޚިޔާރުކުރާ އަސާސެއްގެ ދަށުން މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން ތަޙްޤީޤުކޮށްފައިވާ ހަމައަކީ
އެކަށީގެންވާ ހަމައަކަށް ވާނަމަކަށް؛

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/HC-A/24 އާއި 2011/HC-A/134 ޤަޟިއްޔާތަކުގައި އެ ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ މި ބާވަތުގެ އެހެން މައްސަލަތަކުން އެނގެން އޮންނަކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

12. މި މައްސަލައާއި ގުޅިގެން ހުށަހެޅުނު ލިޔެކިޔުންތަކާއި، ދެފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ބަލައިލުމުން އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

12.1. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން 'އެގްޒިބިޓް 1' ގެ ގޮތުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ، މިލަންދޫ ސިއްޙީ މަރުކަޒުގެ ނަންބަރު (IUL)C16-SM/2019/02 (15 ޖުލައި 2019) އިޢުލާނަށް ބެލުމުން، ށ. މިލަންދޫގެ ސިއްޙީ މަރުކަޒުގައި މަސައްކަތްކުރުމަށް، ކޭޝިއަރ (ޖީ.އެސް. 3) ގެ މަޤާމަށް ކުރިމަތިލުމަށް ވަޒީފާގެ ފުރުޞަތު އިޢުލާންކޮށްފައިވާކަން އެނގެން އޮވެއެވެ.

12.2. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު: (1)CSC/2019/02216 (24 ސެޕްޓެންބަރު 2019) 'ވަޒީފާ ދެއްވުމުގެ ސިޓީ' އަށް ބެލުމުން، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ށ. މިލަންދޫ ސިއްޙީ މަރުކަޒުގެ ކޭޝިއަރ މަޤާމަށް ހޮވާ ދެވިގެން، 24 ސެޕްޓެންބަރު 2019 ގެ ތާރީޚުގައި އެފަރާތަށް އިސްތިޤްބާލުކުރުމުން މަޤާމުގެ ވަޒީފާ ދީފައިވާކަން އެނގެން އޮވެއެވެ. ހަމައެއާއެކު އެ މަޤާމުގެ ރޭންކުގެ ގޮތުގައި 'ޖީ.އެސް. 3' މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، މަޤާމުގެ މުސާރައިގެ ގޮތުގައި -/4,465ރ. (ހަތަރުހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް ފަސްރުފިޔާ) އާއި، ސަރވިސް އެލަވަންސްގެ ގޮތުގައި މަހަކު -/1,500ރ. (އެއްހާސް ފަސްސަތޭކަ ރުފިޔާ) އަދި ސަޕޯޓިންގ ކޯ އެލަވަންސް 2 ގެ ގޮތުގައި މަހަކު -/700ރ. (ހަތްސަތޭކަ ރުފިޔާ) މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ލިބިގެންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

12.3. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު: 188-POD/23/2019/126 (23 އޮކްޓޫބަރު 2019) ސިޓީގައި، ސ. ހިތަދޫ ސިއްޙީ މަރުކަޒުގެ ކޭޝިއަރގެ މަޤާމަށް މުވައްޒަފަކު ހަމަޖެއްސުމަށް ފޮނުވާފައިވާ ނަންބަރު R-APP/2019/04453 ރިކުއެސްޓަށް ހަވާލާދީ، އެ ރިކުއެސްޓާ ގުޅިގެން ކޭޝިއަރގެ މަޤާމަށް ހަމަޖެއްސާފައިވާ ފަރާތްކަމުގައިވާ އާމިނަތު ނަޒުލާ އެ މަޤާމަށް ހަމަޖެއްސާފައިވަނީ، އެފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އެޑްވާންސް ސަބްސިޑިއަރީ މާއްދާތަކަށް މާކްސް ދިނުމުން ކުރިމަތިލާފައިވާ ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން އެންމެ މަތިން ޕޮއިންޓް ލިބިގެންކަން ކޮމިޝަނަށް ހުށަހެޅުނު ޝަކުވާއާ ގުޅިގެން، މައްސަލަ ބަލާއިރު ފާހަގަކުރެވިފައިވާކަމަށާއި، އެޑްވާންސް ސަބްސިޑިއަރީ މާއްދާތަކަށް ނުދެވޭނެކަމަށް ބަޔާންކޮށް، ކޭޝިއަރގެ މަޤާމަށް ހަމަޖެއްސާފައިވާ ފަރާތަށް A2 ސިޓީގައި އެޑްވާންސް ސަބްސިޑިއަރީ މާއްދާތަކަށް ދީފައިވާ މާކްސް އުނިކުރުމަށްފަހު އަދި އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް މާކްސް ދިނުމަށްފަހު، އަލުން A2 ސިޓީ އިސްލާޙުކުރުމުން މެރިޓް އުސޫލުން ވަޒީފާއަށް ހޮވާ ފަރާތް ބަދަލުވާނަމަ، ކޭޝިއަރގެ މަޤާމަށް ހަމަޖެއްސާފައިވާ އާމިނަތު ނަޒުލާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ސީ.އެސް ފޯމު ފުރިހަމަކޮށް 28 އޮކްޓޫބަރު 2019 ވަނަ ދުވަހުގެ ކުރިން ހުށަހަޅަން މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތަށް އަންގާފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

12.4. ސ. ހިތަދޫ ސިއްޙީމަރުކަޒުގެ ނަންބަރު: C16-SM/MEMO/SH-AH/2019/101-A (05 ނޮވެންބަރު 2019) މެމޯގައި، ސ. އަތޮޅު ހޮސްޕިޓަލްގެ ނަންބަރު: (MEMO)/SH-AH/C16-SM/2019/16 މެމޯއާ ހަވާލާދީ، މަރުކަޒުގެ ކޭޝިއަރ މަޤާމަށް ހޮވާ ފަރާތް ކަނޑައަޅާ A2 ސިޓީން، އެޑްވާންސް ސަބްސިޑިއަރީ މާއްދާތަކަށް ދީފައިވާ މާކްސް އުނިކުރިފައިވާކަމަށާއި، މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން އިތުރު އެއްވެސް މައްސަލައެއް އޮތްކަމަށް ބިލު ބަލާއިރު A1 ސިޓީތަކުގެ މައްސަލައިގެ އޮޅުމެއް ވަކިކުރެވުނުކަމަށާއި، މަރުކަޒުގެ ކޭޝިއަރ މަޤާމުގެ އިންޓަވިއު ޝީޓުގައި ވީ ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން، ދެވަނައަށް އިންޓަވިއު ޝީޓުގައި އިން ފަރާތް ދެ ސިޓީއެ ފޮނުވާފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވުނުކަމަށާއި، ކުރިން A2 ސިޓީއަށް އެކުލެވިފައިވާ ޕެނަލް ނަންބަރު 2 ކޮންސޮލިޑޭޓުގައިވާ A1 ސިޓީގައިވާ ޖުމްލަ 91 މާކްސްކަމަށާއި، ޕެނަލް ނަންބަރު 2 ފޮނުވާފައިވާ ނަޒަރު A1 ސިޓީގައިވާ ޖުމްލަ މާކްސަކީ 96 ކަމަށާއި، މިކަން ކަނޑައަޅުއްވާފައިވަނީ އިންޓަވިއުކުރި މެން ފަރާތްތައް،

ޕެނަލް ނަންބަރު 2، 28 ނޮވެންބަރު 2019 ވަނަ ދުވަހު [illegible] [illegible] އެފަރާތުން ތިން މެންބަރުން [illegible] [illegible] ސުވާލުކުރުމުން، އެފަރާތުން ތިން މެންބަރުން ސައިޓްކަމަށް [illegible] A1 ޝީޓްގެ މާކްސް A2 ޝީޓާއި އަޅައި ބެލިއިރު، އާމިނަތު ނަފްހާއަށް އެޑްވާންސް ސަބްޖެކްޓިވް މާކްސްތަކަށް ދީފައިވާ [illegible] އުނިއިތުރުގެނެވިފައިވާކަން، ޕެނަލް ނަންބަރު 2 ގެ މެންބަރުން A1 ޝީޓްގެ މާކްސް A2 ޝީޓަށް އެގޮތުން ހުރި ފަރާތް ބަދަލުކުރުމުގެ ބަދަލުގެނެސްފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

12.5. މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތުއިން 30 ސެޕްޓެންބަރު 2019 އާއި 19 ނޮވެންބަރު 2019 ގައި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ފޮނުވާފައިވާ A1 ޝީޓްއާއި ކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު 188-POD/123/2019/56 (04 ޑިސެންބަރު 2019) ސިޓީއާއި ނަންބަރު 188-POD/123/2019/57 (15 ޑިސެންބަރު 2019) ސިޓީއިން އެ ކޮމިޝަނަށް ފޮނުވާފައިވާކަމާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއަށް އައްޔަންކުރުމަށް ކޮމިޝަނަށް ފޮނުވާފައިވާ ސީ.އެސް ވިއުގެ ރިކުއެސްޓްގައި އެޕްލޯޑްކޮށްފައިވާ ލިޔުންތަކާއި، 30 ސެޕްޓެންބަރު 2019 އާއި 19 ނޮވެންބަރު 2019 ވަނަ ދުވަހު ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ފޮނުވާފައިވާ ލިޔުންތަކުގައި އިންޓަރވިއު މާކްސްޝީޓްކަން ބަދަލު އައިސްފައިވާ ސަބަބު ސާފުކުރުމަށް އެ ކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު 188-POD/23/2019/140 (01 ޑިސެންބަރު 2019) ސިޓީއިން މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތުއަށް އެންގުމުން، ޕެނަލިސްޓް 2 ދީފައިވާ މާކްސް ބަދަލުކޮށްފައިވަނީ، ޖުމްލަކޮށް ފުރި ޕޮއިންޓުގައި (91 މާކްސް) ކަނޑައި ޖެހުމުގެ ސަބަބުންކަމާއި، އެ ޕޮއިންޓުގައި އިންސާފު ޖަހައި ބަރާބަރުންތަކުގައި ޕެނަލިސްޓް ކަނޑައެޅިކަމާއި، ފުރިން ފުރި ޕޮއިންޓް ދީފައިވަނީ 96 މާކްސްކަމާއި، އެންމެ ފުރަތަމަ ޖުމްލަ A2 ޝީޓްގައި އަދި ފުރިން ޖުމްލަ A2 ޝީޓްގައިވެސް އާދަޔާ ނަތީޖާގެ މާކްސް 76.67 ކަމާއި، ޝީޓްގައި ޕެނަލް ނަންބަރު 1 ގެ A1 ޝީޓްގެ މާކްސްގެ ގޮތުގައި 70 ޖެހިފައިވަނީ އޮޅުމަކުންކަމާއި، އެއީ ކަލްކިއުލޭޝަން ޝީޓު ފޯމިއުލާތަކުގައިވާ މައްސަލައެއްކަމާއި، ޕެނަލް ނަންބަރު 1 ގެ A1 ޝީޓްގެ މާކްސް 73 ކަމުގައި އަޕްޑޭޓްކޮށް ބަޔާންކޮށް މިނިސްޓްރީގެ ނަންބަރު -23 ES/188/2020/104 (17 ޑިސެންބަރު 2020) ސިޓީއިން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް އަންގާފައިވާކަމާއި، ކޮމިޝަނުގެ މަޤާމަށް މީހަކު އައްޔަންކުރުމަށް ފޮނުވުން ރިކުއެސްޓްއާއެކު ފޮނުވާފައިވާ

ޕްރޮމޯޝަނުގައި މާކްސް ދީފައިވާ ގޮތާއި، އެޕޮއިންޓް ސަބްސިޑިއަރީ މާއްދާއަށް މާކްސް ދީފައިވާކަމުގެ ޝަކުވާއާ ގުޅިގެން މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ އެންމެހާ ޕްރޮމޯޝަން ފޯމުތަކުން ދެންނެވުމުން، 30 ސެޕްޓެމްބަރު 2019 ވަނަ ދުވަހު ފާސްވެފައިވާ ޕްރޮމޯޝަނުގައި މާކްސް ދީފައިވާ ގޮތުގައި ފަރަގު ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިނުވާކަމާއި، އާދިލް ނަޒީރާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ހުށަހެޅުމަށް ދެންނެވުމުން ޔުނިވަރސިޓީން އިތުރު A1 ގްރޭޑް ދީފައިވާކަމާއި، ފާސްވެފައިވަނީ އޮފީހުން ރައީސްގެ ނޫން ގޮތުގައިކަން ބައްލަވާލާ ސިވިލް ސަރވިސް ޓްރައިބިއުނަލުން ޖަވާބު ދިނުމާ ގުޅިގެން މައްސަލައިގެ ބަޔާނާ ޕްރޮމޯޝަން އަލުން ޓްރައިބިއުނަލް ފާސްކުރުމުން ދެންނެވުމުން 19 ނޮވެމްބަރު 2019 ވަނަ ދުވަހު ފާސްވެފައިވާ ޕްރޮމޯޝަނުގައިވެސް މާކްސްދީފައިވާ ގޮތުގައި ފަރަގުހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިނުވާކަމާއި، އެހެންކަމުން A1 ސަބްޖެކްޓުގެ ބައްލަވަން ކަރަޕްޝަންކުރަމުންދިޔަކަމާއި، އެ މަޤާމަށް އާދިލް ނަޒީރާ ހަމަޖެއްސިފައިވަނީ އެޕޮއިންޓް ސަބްސިޑިޔަރީގެ މާއްދާތަކުން ޕްރޮމޯޝަނަކީ؛ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ވަޒީފާ ހަމަޖެއްސިފައިވަނީ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނާއި، ގަވާއިދާއި، އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ޖެންޑަރީ މައްސަލަ ކުރަމުން ވަކި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން ނިންމާފައިވާކަން މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުން ބައްލަވާފައިވާކަން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

12.6 ސިވިލް ސަރވިސް ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު: 188-ER-NOTE/2021/82 (09 ސެޕްޓެމްބަރު 2021) ނޯޓަން ބެލުމުން، ނ. މިލަންދޫ ސްކޫލް މަދަރުސާގެ ޕްރިންސިޕަލް މައްސަލަ ދުވަސްޖެހުން ކޮމިޓީގެ ނަންބަރު (IUL)S16-SM/2019/02 (15 ޖުލައި 2019) އިޢުލާނުގައިވާ މަޤާމަށް މިނަކާ ނުކުތުގެ މަސައްކަތާ ގެންގޮސްފައިވަނީ، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނާއި، ގަވާއިދާއި، އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ޖެންޑަރީކަމަށް ބުނެ، **ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 103 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 6 ވަނަ ނަންބަރަށް ރިޢާޔަތްކޮށްގެން، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ 4 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން** އާދިލް ނަޒީރާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާއި، އެ މަޤާމަށް މީހަކު ނަގަން އިޢުލާން ބާތިލްކޮށް، އެ މަޤާމަށް މީހަކު ނަގަން ކުރިއަށް ގެންދިޔަ މަރުޙަލާތައް ބާތިލްކުރަން ސިވިލް ސަރވިސް ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވާކަން އެނގެން އެބައޮވެ.

12.7. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު: (2)CSC/2021/00901 (12 ސެޕްޓެމްބަރު 2021) 'ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ނޯޓިސް' ގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ސަބަބުގެ ގޮތުގައި؛

"ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 103 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 6 އަށް ދިމާވާތީ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 4 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން."

މި އިބާރާތުން ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

12.8. ށ. މިލަންދޫ ސިއްހީ މަރުކަޒުގެ ނަންބަރު: C16-SM/LT/2021/68-A (01 އޮކްޓޫބަރު 2021) 'ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ނޯޓިސް' އަށް ބަލާއިރު، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު: 188-ER/C16-SM/2021/1 ސިޓީއިން އާމިނަތު ނަޒްލާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް އަންގާފައިވާތީ، 09 ސެޕްޓެމްބަރު 2021 އިން ފެށިގެން އެފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

12.9. ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 4 ވަނަ ނަންބަރުގައި، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގައި މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތީ މުވައްޒަފަކަށް ވަޒީފާ ދީފައިވަނީ ވަޒީފާ ދިނުމުގައި ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނާއި، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދުގައި މުވައްޒަފުން އަމަލުކުރުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާގޮތާ ޚިލާފުވެއްޖެކަމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ކުރި ތަޙުޤީޤަކުން ސާބިތުވެއްޖެނަމަ، އެ މުވައްޒަފެއް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިދާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

12.10. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/HC-A/01 ޤަޟިއްޔާއަށް ނަޒަރުކުރާއިރު، ވަޒީފާ އަދާކުރަމުންދާ މުވައްޒަފަކު އޭނާގެ ވަޒީފާއިން ދުރުކުރުމަކީ ސަބަބަކާނުލައި، އަދި އެއާ ހިލާފަށް ވަޒީފާ ދިން ފަރާތުގެ ސަބަބަކާހުރި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރަންޖެހިއްޖެ ހާލަތުގައި، އެ މުވައްޒަފަކަށް ޤާނޫނުއަސާސީން ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ ވަޒީފާ އަދާކުރުމުގެ ޙައްޤު ހިމާޔަތްކޮށްދިނުން އެކަމަށް ފުރުޞަތުދިނުމަށް ހިމާޔަތްކޮށްދިނުމަކީ ޤާނޫނު އަސާސީން

ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ އެ ޙައްޤު ހިމާޔަތްކުރުމަށްޓަކައި، ކޮންމެހެން ކުރަންޖެހޭކަމެއްކަމަށް އެ ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާކަން ފާހަގަކުރައްވާފައެވެ.

12.11. ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤަވާއިދު 2014 ގެ 103 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 6 ވަނަ ނަންބަރުގައި، މުވައްޒަފަކަށް ވަޒީފާ ދީފައިވަނީ، ވަޒީފާ ދިނުމުގައި ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނާއި، ޤަވާއިދުގައި މުވައްޒަފުން ވަޒީފާއަށް އައްޔަނުކުރުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ ގޮތާ ޚިލާފަށްކަމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ކަނޑާ ތަޙުޤީޤުކަމަށް ސާބިތުވެއްޖެނަމަ، އެ މުވައްޒަފެއް ސިވިލް ސަރވިސްގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނެކަން ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން ފާހަގަކޮށްލަމުން، އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ 2011/HC-A/01 ޤަޟިއްޔާގައި ވަޒީފާ އަދާކުރަމުންދާ މުވައްޒަފަކު އެނގޭ ފަރާތުން ދުރުކުރުމުގެ ސަބަބަކާނުލައި، އަދި އެއާ ޚިލާފަށް ވަޒީފާ ދިން ވަޒީފާގެ ސަބަބަކާނުލާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ޙާލަތުގައި، އެ މުވައްޒަފަކަށް ޤާނޫނުއަސާސީން ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ ވަޒީފާ އަދާކުރުމުގެ ޙައްޤު ހިމާޔަތްކުރުމަށްޓަކައި ބަލާއިރު ޤާނޫނު އަސާސީން ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ އެ ޙައްޤު ހިމާޔަތްކުރުމަށްޓަކައި، ކޮންމެހެން ކުރަންޖެހޭކަމެއްކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާކަން ފާހަގަކުރައްވާފައިވާތީ، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ޤަވާއިދު 2014 ގެ 103 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 6 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނީ، އެ މުވައްޒަފަކަށް ވަޒީފާ ދިނުމުގައި ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނާއި، ޤަވާއިދުގައި މުވައްޒަފުން ވަޒީފާއަށް އައްޔަނުކުރުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ ގޮތާ ޚިލާފަށް އަމަލުކޮށްފައިވަނީ އެމުވައްޒަފު ކަމަށްވާނަމަ ނުވަތަ އެކަމުގައި އެ މުވައްޒަފުގެ ބައިވެރިވުން އޮތްކަމުގައިވާނަމަ ކަމަށް ބެލެވެއެވެ.

12.12. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއަށް ހޮވިފައިވަނީ، ވަޒީފާއަށް ކުރިމަތިލި ފަރާތްތަކުން މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުން މާކްސް ދީފައިވާގޮތުގެ ސަބަބުން ކަމަށް މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުން އިޢުތިރާފުވެފައިވާއިރު، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއަށް ހޮވިފައިވަނީ އޭނާގެ ފަރާތުން ދޮގުހެދުމެއް ސަބަބަކާއިގެންކަން އެނގެން ނެތްކަމާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ވަޒީފާއަށް ހޮވުމުގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ނުފޫޒު ފޯރުވާފައިވާކަން އެނގެން ނެތްކަމާއި، މީގެ އިތުރުން، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ދީފައިވާ

ނަންބަރު (2)CSC/2021/00901 'ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ނޯޓިސް' ގައި އޮންނަ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރާ ސަބަބެއްކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހާލަތު ދިމާވި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ކުރި ކަމެއްގެ ސަބަބުންކަން އިސްބާތު އެއްވެސް ހެއްކެއް ހުށަހަޅާފައިނުވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

12.13. މިސާލަކަށް ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކުރާއިރު، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ނ. މިލަންދޫ ސްކޫލް މަދަރުސާގެ ކޭޝިއަރގެ މަޤާމަށް މުވައްޒަފަކު ހޯދުމަށް ކޮށްފައިވާ އިޢުލާނުގައިވާ މަޤާމަށް ކުރިމަތިލެއްވުމުން، އެ މަޤާމަށް އޮންނަ ކޮލިފައިވަނީ މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުން، އެ މަޤާމަށް ކުރިމަތިލީ ފަރާތްތަކުން ޝޯޓްލިސްޓުގައިވާ ގޮތުގެ ސަބަބުތަކަން މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުން އިޢުލާނުކޮށްފައިވުމުންނާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއަށް ހޮވިފައިވަނީ އޮނާގެ ފަރާތުން ގުދުވަރިކުރުވި ސަބަބަކާއިގެންކަން އެނގެން ނެތުމުންނާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުގެ ވަޒީފާއަށް ހޮވުމުގައި އޮނާގެ ފަރާތުން ނުފޫޒެއް ފޯރުވާފައިވާކަން އެނގެން ނެތުމުންނާއި، އަދި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ދީފައިވާ ނަންބަރު (2)CSC/2021/00901 'ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ނޯޓިސް' ގައި އޮންނަ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރާ ސަބަބެއްކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހާލަތު ދިމާވި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ކުރި ކަމެއްގެ ސަބަބުންކަން އިސްބާތު ހެއްކެއް [illegible]، މި [illegible]، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް [illegible] ވަޒީފާ އަދާކުރުމުގެ [illegible] މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުން [illegible]، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް [illegible]

12.14. އެގޮތުން، ވަޒީފާ އަދާކުރަމުންދާ ދައުރު މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަކީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް މެދުވެރިވެގެންކަން ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުން ބުނެދޭން އެނގެން އޮންނަކަމާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން [illegible] މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުން [illegible] ސަބަބުތަކެއް [illegible] މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުން ބަޔާންކޮށްފައިވިޔަސް، ވަޒީފާ ދޭ ފަރާތުގެ [illegible] ސަބަބުން ވަޒީފާއަށް [illegible] މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަކީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ

ސަބަބެއްކަމަށް ބުނަނުވެވޭތީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމްނުކޮށްކަމުގައި ކަނޑައަޅަންޖެހޭކަމުގައި ދެކެމެވެ.

13. މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރާއިރު ޤާއިމުކުރަންޖެހޭ މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްދެއްވާފައިވާނަމަ އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރެވިފައިވާތޯ ބަލަން ނުޖެހޭކަމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/HC-A/209 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާގޮތުން، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުން އިދާރީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްދީފައިވޭތޯ ނަޒަރުކޮށް ކަނޑައެޅުން ލާޒިމުކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައެވެ. އެހެންކަމުން، އިންސާފުވެރި އަދި އަދުލުވެރި ނިންމުމަކަށް ވާސިލުވުމުގައި އިސްތިޤާމަތުކުރުމުގައިވާ އިދާރީ އަދުލުވެރިކަން (procedural fairness) ޤާއިމުކޮށްދެއްވުމަކީ ހުށަހެޅޭ ނަޒަރުކުރުން މުހިންމުކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައި، މައްސަލަ ރައްދުވާ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްދެއްވާފައިވޭތޯ ބަލާލަމާ؛

13.1 ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 21 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރަން ވަޒީފާދޭ ފަރާތަކުން ނިންމުމުގައި، އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރުމަށްޓަކައި ކަނޑައެޅިގެން، ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން، އެންމެ ކުޑަމިނުން އަންނަނިވި ކަންތައްތަކުގެ މިން ޤާއިމްކުރަންވާނެއެވެ، އެއީ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ކުރިން؛

1. މުވައްޒަފެއްގެ މަސައްކަތުގެ ފެންވަރު ނުވަތަ އަޚުލާޤީ މިންގަނޑު ރަނގަޅުކުރުމަށްޓަކައި ވަޒީފާދޭފަރާތުން ފެންނަ ސަބަބު (އެހެން ދެފަރާތް ހުރިހާ ކަމެއްގައި) ވަޒީފާ ވަކިކުރުން މުވައްޒަފަށް އަންގައި، އެކަން ރަނގަޅުކުރުމަށް ފުރުޞަތު މުވައްޒަފަށް ދިނުން؛

2. މުވައްޒަފެއްގެ މަސައްކަތުގެ ފެންވަރު ނުވަތަ އަޚުލާޤު ރަނގަޅުކުރުމަށްޓަކައި ކަނޑައެޅިފައި ކަންތައްތަކާ ނުވަތަ އެދިގެން ފިޔަވަޅުތަކާ ގުޅޭގޮތުން މުވައްޒަފަށް އަންގާފައިވުން؛

3. އެކަންކަން ރަނގަޅުކުރުމަށް އެމުވައްޒަފަކަށް ދޭން މުއްދަތެއް ކަނޑައަޅައި، އެކަނޑައެޅި މުއްދަތުގައި، އެމުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އެކަމެއް ރަނގަޅުނުކޮށްފިނަމަ، އެ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ފުރުސަތު އޮތްކަން އެމުވައްޒަފަކަށް އެންގުމަށްފަހު؛

4. އެމުވައްޒަފަކު ރަނގަޅުކުރަންޖެހޭކަމަށް ވަޒީފާދޭފަރާތުން އެމުވައްޒަފަކަށް އެންގުން ކަންތައްތައް، ކަނޑައެޅިފައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ރަނގަޅުކޮށްފައިނުވާނަމަ، އެ ކަމާމެދު ޖަވާބުދާރީވުމުގެ އިތުރު ފުރުސަތެއް އެމުވައްޒަފަކަށް ދިނުމަށްފަހު؛

5. އެމުވައްޒަފަކު ދޭ ޖަވާބެއް ރިޢާޔަތްކޮށް، އެމުވައްޒަފަކާމެދު އަޅާނެ ފިޔަވަޅެއް ނިންމުމަށްފަހު؛

6. އެމުވައްޒަފަކު ވަކިކުރަން ނިންމައިފިނަމަ، އެމުވައްޒަފަކު ވަކިކުރެވޭކަން، ވަކިކުރި ސަބަބުތަކާއެކު އެމުވައްޒަފަކަށް އަންގާފައިވުން؛

ކަމާއި، އަދި އެމުވައްޒަފަކަށް ޖަވާބުދާރީވުމަށް ދެވޭ ފުރުސަތުތަކުގައި، އެމުވައްޒަފަކު އެދިއްޖެނަމަ، އެމުވައްޒަފަކު ކަނޑައަޅާ މީހެއްގެ އެހީތެރިކަން ހޯދުމުގެ ފުރުސަތުދިނުން އެމުވައްޒަފަކަށް ދޭންވާނެކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވާ މިބާވަތުގެ އެހެން މައްސަލަތަކުން އެނގެއެވެ.

މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިކަން އެފަރާތަށް އެންގުމުގެ ކުރިން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އިޖުރާއީ ޢަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރުމުގެ ގޮތުން އިތުރުކަމެއް ކޮށްފައިވާކަން އެނގެން ނޯންނާތީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އިޖުރާއީ ޢަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިވާކަމަށް ޓްރައިބިއުނަލަށް ނުފެނެއެވެ.

14. އިސްވެދެންނެވިފައިވާ ފަދައިން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ޤާއިމުކުރަންޖެހޭ މައުޟޫޢީ ޢަދުލުވެރިކަން (substantive fairness) އަދި އިޖުރާއީ ޢަދުލުވެރިކަން (procedural fairness) ޤާއިމުކުރުމެއްނެތި ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާތީ، އެއީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބަކާނުލައި ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާކަމެއްގެ ގޮތުގައި، އަންފެއާ ޑިސްމިސަލް (unfair dismissal) އެއްގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅަންޖެހޭކަމުގައި ދެކެމެވެ.

15. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން އެދިފައިވާ ފަދައިން އެފަރާތް އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާއަށް ނުވަތަ އެ ވަޒީފާއާ އެއްފެންވަރެއްގެ ވަޒީފާއަކަށް އަނބުރާ ރުޖޫޢަކޮށް، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވުނު ތާރީޚުން ފެށިގެން ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ ރުޖޫޢަކުރާ ތާރީޚުގެ ނިޔަލަށް އެފަރާތަށް ހައްޤުވާ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދެވިދާނެތޯ ނަޒަރުކުރާއިރު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން، އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުން މުވައްޒަފަށް ލިބޭ ޤާނޫނީ ބަދަލުތަކާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/HC-A/555 ޤަޟިއްޔާގައި

" ... އަމުރެއްނެރުމުގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ފުރަތަމަ ބަލަންވާނީ އެމުވައްޒަފަކު ހުރި ވަޒީފާގައި އަލުން ބަހައްޓަން ނުވަތަ އެވަޒީފާއާގާ ނުވަތަ އެއްފެންވަރުގެ [illegible] އެކަށީގެންވާ ވަޒީފާއެއްގައި ބަހައްޓަން ކަމަށްތޯ، ... "

މި [illegible] [illegible] [illegible]، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ ޢަދުލުވެރިކަން (substantive fairness) އަދި ޢިޖްރާއީ ޢަދުލުވެރިކަން (procedural fairness) [illegible]، މި މައްސަލައިގައި [illegible] ޢިޖްރާއީ [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް އަދާކުރަމުން ދިޔަ ވަޒީފާއަށް ނުވަތަ އެ ވަޒީފާއާ އެއްފެންވަރެއްގެ ވަޒީފާއަކަށް އެފަރާތް އަނބުރާ [illegible]، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން [illegible] [illegible] [illegible]، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ތާރީޚުން ފެށިގެން ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ ރުޖޫޢުކުރާ ތާރީޚާ ހަމައަށް މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް [illegible] މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް [illegible] [illegible] (unjust enrichment) އެއް [illegible] [illegible] [illegible]، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް [illegible] [illegible] [illegible] ކަނޑައެޅިގެން މި މައްސަލަ ނިންމަން ފެނުނެވެ.

16. މިނިސްޓްރީ އޮފް އިކޮނޮމިކް ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ ފަރާތުން 08 ނޮވެމްބަރު 2021 ގައި ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކޮށްފައިވާ "އެންމެ ދަށްމިނުން ދޭންޖެހޭ މުސާރަ ކަނޑައަޅާ ޤަވާޢިދު" ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުޞޫލުތަކުގައި

ބަޔާންކުރާ އެންމެހައި މަންފާތަކެއް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާގައި ހުރިނަމަ ލިބެންހުރިކަން ބަލައި، އެ ބައްލަވައިލާއިރު ލިބިދިނުމަށް އަދި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ކަންކަމަށް ނަޒަރުކުރާއިރު،

16.1. ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 59[1] ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މިނިސްޓަރ އޮފް އިކޮނޮމިކް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ނެރުއްވާފައިވާ "އެންމެ ކުޑަ މިނުގެ އުޖޫރަ ކަނޑައަޅާ އަދަދު" ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މިންގަނޑުން **01 ޖަނަވަރީ 2022** އިން ފެށިގެން އުޖޫރަ ދިނުމަށް ވަޒީފާ ދޭ ފަރާތްތަކަށް ލާޒިމުކޮށްފައިވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި، އެގޮތުން އިސްތިސްނާކުރެވިފައިވާ އަދަދުގެ 3 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ޓޫރިޒަމް ސެކްޓަރގައި ވަޒީފާ އަދާކުރާ ފަރާތްތަކުގެ އެންމެ ކުޑަ މިނުގެ އުޖޫރައަކީ، ގަޑިއިރަކަށް 33/65ރ. (ތެތްތިރީސް ރުފިޔާ ފަސްދޮޅަސް ފަސް ލާރި) ކަމަށާއި، އެހެންނަމަވެސް، ޓޫރިޒަމް ސެކްޓަރގައި ވަޒީފާ އަދާކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން ހަފްތާއަކު މަދުވެގެން 30 (ތިރީސް) ގަޑިއިރު މަސައްކަތްކުރާ ދާއިމީ މުވައްޒަފުންނަށް، އެންމެ ކުޑަ މިނުގެ އުޖޫރައިގެ ގޮތުގައި މަހަކު -/7,000ރ. (ހަތްހާސް ރުފިޔާ) ދޫކޮށްދިނުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވޭކަމާއި،

16.2. ނ. މިލަންދޫ ސިއްހީ މަރުކަޒުގެ ވަޒީފާއިން 29 ސެޕްޓެމްބަރު 2019 ގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ދީފައިވާ އެފަރާތުގެ ވަޒީފާގެ ބާރަނަށް ބަދަލުކުރި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ މަގާމުގެ ނަމާއި ރޭންކުގެ ގޮތުގައި "ކްލީނަރ / ޖީ.އެސް. 3" މި އިޢުލާނުން ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި، އަދި ވަޒީފާގެ ބާވަތުގެ ގޮތުގައި "ދާއިމީ" ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، އޮފީހުގެ ގަޑިން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް މަސައްކަތް ކުރަންޖެހޭ ގަޑިއަކީ ހެނދުނު 8:00 އިން ފެށިގެން ހަވީރު 14:00 ގެ ނިޔަލަށްކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

16.3. ނޭޝަނަލް ޕޭ ކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު: 478-NPC/CIR/2021/2 (29 ޑިސެންބަރު 2021) ސަރކިއުލަރގައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން އެންމެ ކުޑަ މިނުގެ އުޖޫރަ ކަނޑައެޅުމާ ގުޅިގެން ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކަށް އަމަލުކުރަންޖެހޭ ގޮތް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި، އެގޮތުން 01 ޖަނަވަރީ 2022 ވަނަ ދުވަހުން ފެށިގެން އެ ސަރކިއުލަރގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކުގައި މަސައްކަތްކުރާ ދިވެހި

---

[1] "ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަސައްކަތްކުރާ މީހުންނަށް މުސާރައިގެ ގޮތުން އެންމެ ކުޑަމިނުން ދޭންޖެހޭ އުޖޫރަ، މި ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ."

މުވައްޒަފުންނަށް އިނާޔަތްތައް ހަމަޖައްސަންވާނެކަމަށާއި، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ މުވައްޒަފުންގެ ތެރެއިން އެ ސަރކިއުލަރާ އެކުގައިވާ ތާވަލުގައި "މިނިމަމް ވޭޖް އެލަވަންސް" ލިބޭނެކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ޕޯސްޓްތަކަށް އެ ޕޯސްޓުގައިވާ މިންވަރަށް "މިނިމަމް ވޭޖް އެލަވަންސް" ދޭންޖެހޭނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވޭތީއާއި،

16.4 އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ހާލަތަށް ބެލުމުން، އެ ހާލަތުގައި ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޕޯސްޓްތަކުގެ ތެރެއިން "މިނިމަމް ވޭޖް އެލަވަންސް" ލިބޭނެ ޕޯސްޓްތަކުން ޕޯސްޓްތަކާއި އެ ޕޯސްޓްތަކަށް "މިނިމަމް ވޭޖް އެލަވަންސް" ލިބޭނެ މިންވަރު ހިމަނާފައިވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި، އެގޮތުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަކީ ސްޕެޝަލް ނީޑްސް އެލަވަންސް ލިބޭ ފަރާތެއް ނޫންކަން މި މައްސަލައިގެ ތެރެއިން އެނގެން އޮންނަނީ، އެފަރާތަށް ވަޒީފާ އަދާކުރި މުއްދަތުގެ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން (ސީ.އެސް 3) އަށް މިނިމަމް ވޭޖް އެލަވަންސްގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅާފައިވަނީ، މަހަކަށް -/1,100ރ. (އެއްހާސް އެއްސަތޭކަ ރުފިޔާ) ކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

16.5 ވީމާ، އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު އެންމެހާ ކަންކަމަށް ރިއާޔަތްކުރުމަށްފަހު، މި މައްސަލައިގެ ތެރެއިން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ މައްސޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމުގައި އިހުމާލުވި ކަމަށާއި އިޖުރާއާތު އަދާކުރުމުގައި ފާހަގަކުރެވުނު ކަމަށާއި، އެފަރާތް އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާއާ ނިސްބަތުން އެ ވަޒީފާ އެއް ފަރާތަކަށް ވަޒީފާ ދޫކޮށްފައިވާ ތަނުގެ ވަޒީފާއަކަށް ވާތީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ވަޒީފާ ވަކިކުރުމާއި ފަރާތުގެ ހައްޤުތައް ދިނުމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ މުއައްސަސާ ކުރެވިފައިވާ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ވަޒީފާ ވަކިކުރުމާއި ފަރާތުގެ އުޖޫރައާއި އެއްވެސް ހައްޤެއް އިސްތިސްނާކޮށް ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤަވާއިދު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން މިނިސްޓަރ އޮފް އިކޮނޮމިކް ޑިވެލޮޕްމަންޓުން ނެރުއްވާފައިވާ "އެންމެ ކުޑަމިނުން ދޭންޖެހޭ އުޖޫރަ ކަނޑައަޅުއްވާގޮތުގެ އުޅަނގު" އަދި ނެޝަނަލް ޕޭ ކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު: 478-NPC/CIR/2021/2 (29 ޑިސެންބަރު 2021) ސަރކިއުލަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައި، 01 ޖަނަވަރީ 2022 އިން ފެށިގެން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް އަނބުރާ ވަޒީފާގައި ބަހައްޓައިގެން ރަށުގައި ބަދަލުކޮށްގެން މިނިމަމް ވޭޖް އެލަވަންސްގެ ގޮތުގައި ލިބެންޖެހޭ ޖުމްލަ ފައިސާ އަދާކުރުމަށް ރައްޔިތުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ފައިސާ ކުރުމަށް ނިންމީއެވެ.

17. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާ މުއްދަތުގައި އެފަރާތަށް ލިބެންޖެހޭ ވަޒީފާގެ ކުރިއެރުން ހޯދައިދިނުމަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން އެދިފައިވީނަމަވެސް، އެފަރާތަށް ހައްޤުވަނީ ކޮން ޕްރޮމޯޝަނެއްކަން މި މައްސަލައިގެ ތެރެއިން އެފަރާތުން ބުނެދީފައިނުވާތީއާއި، އަދި ގުޅޭ އެއްވެސް ލިޔެކިޔުމެއް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިނުވާތީ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް އެދިފައިވާފަދަ އަމުރެއް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ މައްޗަށް ކުރުމަށް ހަމައެއް އޮތްކަމަކަށް ނުދެކެއެވެ.

18. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާ ގުޅިގެން ލިބެން އޮންނަނީ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ނަގައިދިނުމަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން އެދިފައިވީނަމަވެސް، ނަފްސާނީ ގޮތުންނާއި މާލީ ގޮތުން އެއްވެސް ގެއްލުމެއް ލިބިފައިވާކަން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ސާބިތުކޮށްދީފައިނުވާތީއާއި، މި މައްސަލައިގެ ތެރެއިން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ ގުޅުވައިދިނުމަށް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ދުވަހުން ފެށިގެން ވަޒީފާ އަނބުރާ އިއާދަކުރުމާ ހަމައަށް ނުލިބުނު މުސާރައާއި އިނާޔަތްތަކާއި ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާ މުއްދަތުގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ލިބުނު ގެއްލުމުގެ ބަދަލުއެއްގެ ގޮތުގައި ނަގައިދިނުމަށް އަދުލުވެރި މިންވަރެއްކަމުގައި ނުދެކެއެވެ.

މައްސަލައިގެ ނިންމުން:

ދެންފަހު، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުންނާއި، މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުން ހުށަހެޅި ލިޔެކިޔުންތަކާއި، މައްސަލަ ބެލި މަޖިލީހުގައި ދެފަރާތުން ދެއްކި ވާހަކަތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ބެލިއިރު،

މައްސަލަ ހުށަހެޅި އާމިނަތު ނަޒްލާ، ސ. ހިތަދޫ ސިޓީ މަދްރަސާގެ ކައުންސެލަރުގެ މަޤާމުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރަމުން ދަނިކޮށް، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނާއި، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 އަދި ޝަރުޢީ ކޯޓުތަކުން ނިންމާފައިވާ މައްސަލަތަކުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް 09 ސެޕްޓެންބަރު 2021 ގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާތީ، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ނޯޓު ނަންބަރު 188-ER-NOTE/2021/182 ސިޓީއިންނާއި ހިތަދޫ ސިޓީ މަދްރަސާގެ C16-SM/LT/2021/68-A ނަންބަރު ސިޓީއިން އަންގާފައިވާ އެންގުމަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/HC-A/01 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުސޫލާއި، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު އަދި ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 އާ ޚިލާފަށް އަންގާފައިވާ އެންގުންތަކެއްކަމުން ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، އާމިނަތު ނަޒްލާ އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާ އަނބުރާ އިޢާދަކޮށްދިނުމަށާއި، އާމިނަތު ނަޒްލާ އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ އިޢާދަކޮށްދީ ދުވަހާ ހަމައަށް ލިބެންޖެހޭ އެންމެހާ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ހަވާލުކޮށްދިނުމަށާއި، ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާ މުއްދަތުގައި ލިބެންޖެހޭ ވަޒީފާގެ ކުރިއެރުން ހޯދުމަށާއި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުން އާމިނަތު ނަޒްލާއަށް ނަފްސާނީ ގޮތުންނާއި މާލީ ގޮތުން ލިބުނު އުނދަގޫ ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ނަގައިދިނުމަށާއި، މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް އެފެއާޒްގެ ފަރާތުން 08 ނޮވެންބަރު 2021 ގައި ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކޮށްފައިވާ "އެންމެ ކުޑަމިނުން ދޭންޖެހޭ އުޖޫރަ ކަނޑައަޅާ މިންވަރު" ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތަކުގައި ބަޔާންކުރާ އެންމެދަށް މަންފާޢަތް އާމިނަތު ނަޒްލާ ވަޒީފާގައި ހުރިނަމަ ލިބޭނެކަމަށް ބަލައި، އެ ބަދަލުތައް ލިބިދިނުމަށް އެދި އާމިނަތު ނަޒްލާގެ ފަރާތުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނާ ދެކޮޅަށް 11 މާޗް 2022 ގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅި މި މައްސަލައިގައި،

ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި، އެ ނިންމުމަކީ ވާސިލުވުމަކީ މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުން ބަލަހައްޓާ ހަމަހަމަ އުސޫލުތަކާ ހަމަހަމަކަމާއެކު ޤާނޫނީގޮތުން ކަނޑައަޅާފައި

އެނގެން ނެތްކަމީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ގާއިމުކުރަންޖެހޭ މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން ގާއިމުކޮށްފައިނުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ކުރުމަކީ އަންފެއަރ ޑިސްމިސަލް (unfair dismissal) އެއްގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅައި،

މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާއިން އެފަރާތް ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން ގާއިމުކޮށްފައިނުވާތީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible]، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާ އަދާކުރަމުންދިޔަ މަޤާމުން ނުވަތަ އެ މަޤާމާ އެއް ފެންވަރެއްގެ މަޤާމަކަށް އެފަރާތް އަނބުރާ [illegible]، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި [illegible] ފެށިގެން ވަޒީފާ އަނބުރާ [illegible] ދުވަހާ ހަމައަށް [illegible] މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް [illegible] ކަނޑައަޅައި،

ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ ދަށުން [illegible] ނެރުއްވާފައިވާ "އެންމެ [illegible] ޤަރާރު [illegible] އުޞޫލު" އަދި ނޭޝަނަލް ޕޭ ކޮމިޝަންގެ ސަރކިއުލަރ ނަންބަރު: 478-NPC/CIR/2021/2 (29 ޑިސެންބަރު 2021) ސަރކިއުލަރއަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، 01 ޖަނަވަރީ 2022 އިން ފެށިގެން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް އަސާސީ ވަޒީފާއަށް [illegible] މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުން އެފަރާތަށް [illegible] ކަނޑައަޅައި،

[illegible]، [illegible] މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް [illegible]، މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތަށް [illegible] (unjust enrichment) އެއް [illegible]، މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތަށް [illegible] މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުން [illegible] ކަނޑައަޅައި،

އިސްވެބަޔާންކުރެވުނު އެންމެހައި ކަންކަން މިއަދު (06 ނޮވެމްބަރު 2022) އިން ފެށިގެން (ރަސްމީ ބަންދުނޫން) 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެތެރޭ ފުރިހަމައަށް ތަންފީޛުކުރުމަށްފަހު، އެކަން ހަމަޖެހޭތޯ (ރަސްމީ ބަންދުނޫން) 03 (ތިނެއް) ދުވަހުގެތެރޭ އެމްޕްލޯއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލަށް ލިޔުމުން އެންގުމަށް މި މައްސަލަ ރައްދުވި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ މައްޗަށް އަމުރުކޮށް މި މައްސަލަ ނިންމައިލީމެވެ.

12 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1444
06 ނޮވެމްބަރު 2022

މި މައްސަލަ ބަލައި ނިންމީ

ޒީނާ އިބްރާހިމްމަނިކު
އެމްޕްލޯއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލްގެ މެންބަރު